ВІСТНИК
ПЕРЕМИСКОЇ ЕПАРХИЇ.

Рік 1916. Видано 30. цьвітня Ч. V.

Ч. 20.

Ч. 2213. Відозва Комітету „зелїзного лицаря у Львові".

Комітет »зелїзного лицаря у Львові« надіслав ту слїдуючу відозву:

„Горожани! Дня 2. цьвітня с. р. відбуде ся торжественне відслонене »Львівского зелїзного лицаря« в присутности Є. Е. Намісника, Ґенерала кавалєрії Германа фон Колярда, котрому Єго Цїс. Величність поручила заступство на тім торжестві.

Сей лицар завдячує свій почин благородним намірам Є. Величности нашого наймилостивійшого Цїсаря і Короля: злагодити нужду вдовам і сиротам по наших поляглих героях!

Поруч державної опіки, утворив ся під покровом Є. ц. і к. Апостольскої Величности поставлений ц. к. австр. військовий вдовичий і сиротиньский фонд, який витичив собі задачу, дорогою прилюдної добродїйности збирати грошеві засоби, щоби злагодити і зменшити сумне положенє вдів і сиріт героїв, поляглих на полї слави.

Задля пособлюваня тим намірам утворив ся підписаний, місцевий комітет і рішив поставити у Львові деревляну статую лицаря, з якої через вбиванє гвоздїв має повстати »зелїзний лицар«.

Кождий гвіздь до вбиваня коштує 50 сотиків; дохід з вбиваня гвоздїв в лицаря іде в користь вдів і сиріт поляглих жовнїрів та польских і українських леґіонїстів.

Кождий, що лише оден гвіздь вбє у лицаря, причиняє ся тим до поправи долї найбіднїйших між бідними.

Скілько то через війну втратило своїх кормильців і опікунів, свою одиноку підпору і поміч! Тим бажаємо прийти з помочию, щоби охоронити їх перед нуждою і розпукою.

Покладаючи надію в сїм важнім і бурливім часї на часто випробований патріотизм населеня, єго жертволюбивість і добродїйність просить підписаний комітет усїх горожан, взяти участь у великім дїлї добродїйности вбиванєм гвоздїв у лицаря, зглядно окремим складанєм жертв для него.

Місцевий Комітет: Алиця ф. Колярд, почесна президентка, Рімль ґенерал-майор і комендант міста Львова, Ґраф Вісьнєвский, Радник Двора Барвіньский, Адам Ґрабовский

староста повітовий, Др. Йосиф Райнлєндер Директор поліциї, Др. Казимір Твардовский Ректор університету, Др. Вільгельм Пісек Медицинальний Радник, Василь Нагірний Директор, Марцель Шафф Ціс. Радник, Герман Зіґельбауа Директор, Підполковник Франц Ваґнер, Підполковник Александер Майстер, Підполковник Йоган Мільбавер, Майор Йоган Рупп, Ротмістр Людвик Шмідль, Капітан Отто Ґотліб, Капітан леґіон. Кшачиньский, Капітан леґіон. Др. М. Волошин, Поручник рах. Др. Йосиф Феінґольд, Підпоручник рах. Моріц Шенґут".

Гуманітарна акция, яка має за ціль облекшити гірку долю вдів і сиріт по жертвах війни, говорит сама за себе так сердечно і вимовно, що годі не сподіватись як найчисленнійших датків для неї. Тому Еписк. Консистория поручає всім оо. настоятелям парохій з особливою ревностію пособлювати тим благородним намірям і від тих, котрі не будуть могли лично взяти участь в вбиваню гвоздів у лицаря, призбировати хотьби дрібні жертви і зазначуючи їх гріш, пересилати їх впрост до Еп. Консисториї.

Від гр. кат. Еписк. Ординаріяту.

Перемишль, дня 28. марта 1916.

Ч. 21.

Ч. 2656. Розрішенє на пільні роботи в неділї і сьвята в р. 1916

В виду великого браку мужеских робучих сил, а з другої сторони в виду потреби як найсовіснійшого використаня всеї управної землї Еп. Ординаріят видить ся спонуканим уділити на цілий час сегорічних полевих робіт загальне позволенє всім вірним тутешної Епархії, аби могли в неділї і сьвята занимати ся тяжкими роботами в поли, огороді і стодолї і то вже в годинах передполудневих по вислуханю св. Служби Божої.

Поручає ся Всч. оо. Душпастирям, щоби своїм парохіянам се оголосили та щоби в неділї і сьвята, о скілько можна як найранше, відправляли приписані богослуженя і в той спосіб вірним дали можність як найбільше часу обернути на згадані роботи.

Від гр. кат. Еп. Ординаріяту.

Перемишль дня 7. цьвітня 1916.

Ч. 22.

Ч. 2782. Про уладженє „Тиждня Червоного Хреста" в цілій австрійскій державі.

З покликом на тутешне розпорядженє з дня 5. марта 1916. Ч. 1190. (гл. Вістн. Епарх. Ч. IV. 1916. стор. 14 і 15.) Еписк. Ординаріят пригадує, що акция »Тиждня Червоного Хреста« має відбути ся по всїх місцевостях в цілій австрійскій державі в часї від 1. до 7. мая н. ст. і що П. Т. Духовеньство поучивши повірений собі нарід о гуманітарних ідеях сего патриотичного стоваришеня, обовязане буде заняти ся в тім часї, призбируванєм конечних фондів, потрібних на дальше веденє філянтропійних закладів і інсти-

туциї єго, відсилаючи призбирані в той спосіб складки впрост до Еп. Консисториї і подаючи виразно призначені посилки.

Від гр. кат. Еписк. Ординаріяту.

Перемишль дня 11. цьвітня 1916.

Ч. 23.

Ч. 2925. Відозва о жертви на захист українських сиріт в Перемишли.

Пересилаючи з нинїшним числом Вістника епарх. залучену ту відозву Комітету опіки над сиротами і виказ жертв надісланих по конець марта с. р. на річ захисту українських сиріт в Перемишли, Еписк. Ординаріят з покликом на своє розпорядженє з 8. лютого 1916. Ч. 820. (Вістн. Еп. Ч. 1. з 1916.) і з 13. марта 1916. Ч. 1573. (лїтогр. куренда) на запити поодиноких Всч. Отців, подає єще слїдуюче поясненє:

Задачею Комітету опіки над сиротами по жертвах війни є передовсїм зібрати точні викази всїх сиріт воєнних в епархії Перемискій і в тій цїли вислав вже Комітет відповідні друки до виповненя поодиноким Урядам парохіяльним.

Сироти ті, котрі з причини війни стратили своє огнище домашне, позбавлені зістали опіки потрібної, попали в нужду і недостаток, і не мають жадної певности належитого вихованя і забезпеченя собі самостійного становиска, бере Комітет в свою опіку, уміщує їх в покликаних до того інституциях, приютах, бурсах, посилає до шкіл публичних, віддає відтак одних на науку до ремесла, других до купецтва, інних до більших господарств а більше даровитих посилати ме до ґімназиї і тим способом подбає, щоби дитина тепер не відчувала своєї сумної долї сирітства а в будучности не стала нікому тягаром та була пожиточною для свого народу, краю і держави. Під сиротою воєнною отже треба розуміти кожду малолїтну дитину, що стратила в часї сеї війни одно або обоє родичів і то не тілько з безпосередної причини війни, прим. на пляцу бою або від кулї ворожої, але і посередної прим. коли батько або мати умерли з причини епідемій нанесеної війною, загинули в часї утечи перед наїздом ворожим, або евакуациї, пропали без вісти, зістали полонені і т. п. Такі тілько дїти і то від четвертого року житя приймає Комітет на вихованє і приміщує їх або по приютах і бурсах на провінциї в повітових містах, де в тій цїли мають завязати ся повітові делєґациї або, де таких приютів і інститутів виховавчих не ма, принимає до головного Захисту українських сиріт в Перемишли, роздїлений на два відділи, осібно для хлопців і осібно для дївчат. Доси утримує Комітет в захистї перемискім 60 сиріт з ріжних повітів, принятих має вже других тілько, котрі по Сьвятах Великодних приїдуть; кільком сиротам уміщеним по родинї висилає місячні сталі запомоги а 24 сиріт утримує в захоронках і бурсах в Цеблові, Жужелю, Ярославю, Самборі і Жовкві і то не тілько дїти селяньскі і міщаньскі, але також сироти по священиках, урядниках і учителях, які наслїдком війни лягли предвчасно головами.

На жаль наслїдком теперішної війни взмогли ся так дуже нужда і недостаток в нашім народї, що кромі тих сиріт правдиво воєнних, зголошує ся поважне число дїтей, котрі не підпадають під ту катеґорию, а котрих до захисту не приняти годї, єсли хочемо

заховати їх при нашім обряді і народі і не тратити нічого з нашого стану посїданя під тим зглядом, бо як не у нас, то де інде їх радо приймуть і виховають, та не так, як би ми хотїли і належить ся. Та на такі сироти не-воєнні ц. к. Правительство не дає жадної субвенциї, і їх Комітет приймає на власні фонди.

З тої отже причини, що Комітет опіки над сиротами приймив на виховане вже кільканайцять таких сиріт не-воєнних, за котрих цїлковите утримане сам дбати мусить, а єще много з них приймити буде змушений, зі згляду, що і субвенциї удїлювані ц. к. Правительством на утримане воєнних сиріт при нинїшній дорожнечі далеко не вистарчають, зі згляду, що гуманна і безінтересовна акция Комітету так дуже відповідає взнеслій заповіди Христовій о любови ближнього і обовязкови християньского вихованя молодїжи, Еписк. Ординаріят поручає єще раз як найгорячійше бачній увазї Всч. Духовеньства справу Захисту сирітского в Перемишли, позваляє на датки одноразові на ту цїль з богатших скарбон церковних, запрашає по приміру інних деканатів до громадного вступленя в члени сеї християньскої і високо патріотичної інституциї а відкликуючись до знаної жертволюбивости П. Т. Духовеньства взиває до ревного збираня хотьби найменьших жертв межи вірними, котрі з причини наступившого роздїлу запомог для жертв війни на дієцезиї, присилати належить тілько до Еписк. Консисториї в Перемишли, щоби тим способом гріш зібраний в тутешній епархиї, ішов на потреби сиріт з тутешної епархії походячих і кожда епархія дбала про свої потреби.

Від гр. кат. Еп. Ординаріяту

Перемишль, дня 18. цьвітня 1916.

Ч. 24.

Ч. 3027. Про воєнне обезпечене.

Ц. к. австрійский військовий фонд вдів і сиріт під Найвизш. Протекторатом Єго ц. к. Апост. Величества отворив у Львові в будинку ц. к. Намісництва краєве бюро обезпечень воєнних для східної Галичини.

Незвичайна суспільна вага воєнного обезпеченя і далекосяглі єго наслїдки для населеня спонукують визше сказане бюро звернути ся до Всч. Духовеньства, щоби оно сю акцию після найлїпших сил своїх попирало, населенє поучувало і внесеня на воєнні обезпеченя принимало. Основні постанови для воєнного обезпеченя є отсї:

I. Виплата суми обезпеченя. Обезпечену суму виплачує ся сейчас, наколи обезпечена особа умре якоюнебудь смертию (з виємом самовбійства) протягом року, від дня заключеня воєнного обезпеченя числячи.

Єсли обезпечений в дни зголошеня обезпеченя вже не жив, був ранений або хорий, звертає ся заплачену премію в цїлости без потручень.

II. Висота премії. Премія за воєнне обезпеченє на один рік виносить:

а) для військових в чинній службі або в резерві (в часї дванайцятьлїтного законного обовязку служби 7% обезпеченої суми;

б) для повнячих службу при трені і санітетах як також для військових лікарів (о скільки вони не належать до загального ополченя) $5\frac{1}{2}\%$ обезпеченої суми;

в) для приналежних до загального ополченя (т. є. для всїх вислужених, що вже відбули 12-літ військової служби, і для всїх, що перше не служили у війску, а тепер зістали покликані до війска на основі поборів в часї війни) для жовнїрів і официрів леґіонів українських як також польских $4\frac{1}{2}\%$ обезпеченої суми;

г) для полонених в російскій або італїйскій неволи (приймає ся лиш сих, від яких в послїдних 4 місяцях була відомість, що є здорові) без огляду на се, чи належали до резерви чи до загального ополченя:

1) при обезпеченях до висоти 2.000 К. 6%

2) при обезпеченях висше 2.000 К. 7% обезпеченої суми;

д) для військових урядників, рахункових офіцирів (Truppenrechnungsführer) інжинїрів, веркмайстрів, приналежних до провянтових або робітничих віддїлів і инших некомбатантів і для т. зв. »форшпанів« $3\frac{1}{2}\%$ обезпеченої суми.

III. Виплата премії. Правильно треба премію заплатити нараз з гори при зголошеню внесеня на обезпеченє.

Родинам, що беруть державну підмогу на удержанє, позваляє на їх бажанє ц. к. Фонд заплатити премію в пяти місячних або десяти півмісячних ратах (відповідно до сего, в яких відступах часу беруть підмогу).

Н. пр. платить ся за обезпеченє в квотї 1000 К., о скілько ходить о резервіста, місячно по 14 К., півмісячно по 7 К., а єсли обезпечений належить до загального ополченя, місячно по 9 К., півмісячно по 4 К. 50 с.

Єсли родина хоче сплатити премію в ратах, мусить особа управнена після платничого аркуша до відбираня державної підмоги підписати, кромі внесеня на обезпеченє (жовта карта) єще квіт на зачет і особливші постанови про сплату премії в ратах.

IV. Продовженє воєнного обезпеченя або переміна на звичайне обезпеченє житєве.

а) Єслиби з кінцем однорічного часу обезпеченя воєнні події не скінчили ся (через заключенє мира, перемирє, і т. д.), а обезпечений оставби ще в військовій службі, можна без лїкарских оглядин воєнне обезпеченє продовжити на дальший рік за заплатою такої самої премії, як за перший рік, хочби обезпечений в часї продовженя був хорий або ранений.

б) Єслиби воєнні операциї скінчили ся або єслиби обезпечений перед упливом року обезпеченя з війска виступив. можна на бажанє перемінити воєнне обезпеченє на звичайне обезпеченє на житє обезпеченого або кого з єго рідні; при сїй перемінї вчисляє ся половину премії, заплаченої за воєнне обезпеченє до премії припадаючої за звичайне обезпеченє через цїлий час обезпеченя.

Примір: Жінка обезпечує свого мужа, що служить при війску яко ополченець на 1000 К. Цїла премія виносить 45 К., на се жінка заплатила яко задаток 15 К. а осталу квоту 30 К. платити буде зачетом на запомогу на удержанє в 10 півмісячних ратах по 3 К. По заплаченю 4 півмісячних рат стратила жінка з якої небудь причини підмогу на удержанє і не платить дальших рат. В такім разї обезпеченє не пропадає а тілько змен-

шує ся сума обезпеченя у відношеню заплачених рат до цілої премії — в тім випадку до 9/15-их або 3/5 суми обезпеченої т. є. місто 1000 К. отрималаби жінка на випадок смерти обезпеченого мужа 600 К.

Еписк. Ординаріят поручає Всч. Духовеньству поучити населенє своєї парохії о услівіях і важности обезпеченя воєнного і заохочувати до як найчисленнійшої в нім участи та помагати людям виповнити потрібні внесеня на друках, які висше наведене Бюро готове є на кожде візванє Всч. Урядам парохіяльним доставити.

Від гр. кат. Еписк. Ординаріяту.
Перемишль дня 18. цьвітня 1916.

Ч. 25.

Ч. 3148. В справі понеханя на час війни звичаю виносів хліба на парастас.

Вис. ц. к. Намісництво під днем 21. марта 1916. Ч. 8470/З. А. О. прислало тут письмо слідуючого змісту:

„Після звіту одного з управителів Староства побирають гр. кат. Уряди парохіяльні за відправленє парастасів крім данини в готівці, також 3 бохонки хліба для пароха а оден для дяка. Декотрі парохії, передовсім в гірских околицях нагромадили в сей спосіб значні скількости хліба, переховуючи його масово по шпихлірах і коморах.

Хліб сей задля зсохненя не надає ся на поживу для людей, а парохи уживають його на кормленє худоби і свиней.

Звертаючи увагу Всесьвітлійшої Консисториї на нужденне положенє нашого краю і на загальний брак збіжа і хліба для виживленя людей, маю честь просити Всесьвітлійшу Консисторию, аби зі згляду на виїмкові теперішні відносини, поручила всім урядам парохіяльним понехати сего звичаю на час війни, тим більше, що противить ся він обовязуючим законам, реґулюючим зужитє збіжа і виробів млинарских.

О виданих в тім напрямі зарядженях схоче Всесьвітлійша Консистория ласкаво мене повідомити. За ц. к. Намісника: Ґродзицкий“.

Уділяючи повизше до відома Всч. Духовеньства поручає ся з огляду на вагу справи і так виїмкові відносини до повисшого зарядженя точно примінити ся.

Від гр. кат. Еп. Консисторії.
Перемишль дня 21. цьвітня 1916.

Ч. 26.

Ч. 3163. Запрошенє до підписки IV. австрійскої воєнної позички.

На основі цісарского розпорядку з дня 4. серпня 1914. В. з. д. Ч. 202. в цїли переведеня кредитових операциї для покритя видатків на надзвичайні військові зарядженя з причини воєнних замотань, видає ся яко Четверту австр. воєнну позичку.

I. сороклїтну вільну від оподаткованя $5^1/_2\%$ амортизацийну державну позичку і

II. вільні від оподаткованя $5^1/_2$% державні скарбові бони, платні 1. червня 1923.

I.

Вільна від оподаткованя $5^1/_2$% амортизацийна державна позичка є поділена на серії по 5.000.000 К. і видає ся в відтинках по 100, 200, 1000, 10.000 і 20.000 К. Виставлені бони в німецкій мові, основний зміст тексту доданий є також в краєвих мовах і носять дату 16. цьвітня 1916. р. Довжні листи виставлені на посїдача, опроцентовані по $5^1/_2$% річно, почавши від 1. червня 1916, в піврічних ратах платних 1. червня і 1. грудня кождого року з долу і заосмотрені в 29 купонів, з яких перший платний 1. грудня 1916. і в оден тальон, на основі якого в свій час можна підняти дальші купони без жадних коштів або належитостей. Позичка буде сплачена в номінальній вартости а то через льосованє в роках 1922 до 1956, яке буде відбувати ся серями в грудни кождого року почавши від 1921. Вильосовані серії будуть оголошувані що року зараз по тягненю а виплата наступити-ме 1. червня по кождім льосованю. Опроцентованє вильосованих до сплати довжних листів погасає з днем платности капіталу. Виплата процентів, як також сплата державних довжних листів наступає без всякого відтягненя за доставленєм процентових купонів зглядно довжних листів в ц. к. Касї державних довгів у Відни. Купони задавняють ся протягом 6 лїт, вильосовані або виповіджені довжні листи протягом 30 лїт від речинця платности.

II.

Вільні від оподаткованя $5^1/_2$% державні скарбові бони виставлені на посїдача, видасть ся в відтинках по 1000, 5000, 10.000 і 50.000 К. Бони мають дату 16. цьвітня 1916, виставлені в німецкій мові а основний зміст тексту доданий в краєвих мовах. Державні скарбові бони опроцентовані по $5^1/_2$% річно, почавши від 1. червня 1916 в піврічних ратах, платних 1. червня і 1. грудня кождого року з долу, будуть сплачені 1. червня 1923. Виплата процентів і сплата капіталу наступає без всякого відтягненя за предложенєм купонів зглядно скарбових бонів в ц. к. Касї державних довгів у Відни. Процентові купони задавняють ся протягом 6 лїт а державні скарбові бони протягом 30 лїт від дня платности.

Запрошенє до підписки.

Підписка починає ся 17. цьвітня 1916. і буде замкнена 15. мая 1916. о 12. годині в полудне. Підписувати можна в ц. к. урядї почтової щадниці і його складницях (т. є. всї ц. к. почтові уряди) в всїх державних касах і урядах податкових, в австро-угорскім Банку і во всїх єго філїях і експозитурах, в земельнім банку у Львові, рускій щадниці в Перемишли як також во всїх банках і їх філїях в державі істнуючих в урядових годинах кождої інституциї. Условія підписки суть ось які:

1. Підписна цїла виносить для сороклїтної $5^1/_2$% амортизацийної державної позички 93% а для $5^1/_2$% державних скарбових бонів 95·50%.

2. Підписка наступає на формулярі зголошеня або листовно.

3. Цїну купна при підписках до 200 К. треба заплатити в цїлій сумі зараз при зголошеню. При підписках висше 200 К. треба при зголошеню заплатити 10% номінальної вартости, 15. червня і 15. липня 1916. по 20%, 16. серпня 1916. 25% і 15. вересня 1916. решту дїйсної вартости.

4. Відбір відтинків має наступити в тій самій институциї, в якій наступила підписка. Аж до виготовленя дефінітивних асиґнат буде кожда институция видавати підписчикам тимчасові квіти.

5. Австро-угорский банк і военна позичкова Каса дають за зложенем облїґациї сеї военної позички зглядно тимчасових квітів у застав до 75% номінальної вартости позичку по стопі процентовій зниженій о ½ проценту від кождочасової стопи процентової. Ся знижена процентова стопа остане в силї до 31. грудня 1917. Названі два институти дають позичку також на інші цінні папери по кождочасній офіцияльній процентовій стопі, коли позичувана сума служити має на вплату суми підписаної на основі сего запрошеня.

6. Военна позичкова Каса уповажняє також уділяти позички під застав гіпотечних вірительностей, які мають законне забезпечене.

Супротив надзвичайно користної льокациї капіталу після поданого ту проспекту, як і длятого, що обовязком кождої одиниці є в нинїшній рішаючій хвилї прийти державі в поміч всіми средствами можливими, Еписк. Консисторія поручає П. Т. Духовеньству як найгорячійше не тілько видатну участь в пропонованій субскрипциї, але зі згляду на патриотичну цїль позички, розвинути інтензивну акцию і так з проповідниці як і при инших нагодах заохочувати людність до участи в субскрипциї.

Від гр. кат. Еп. Консисторії.

Перемишль дня 27. цьвітня 1916.

Ч. 27.

Ч. 3232. В справі так званого лїтного часу в роцї 1916.

Висока Президия ц. к. Намісництва під днем 22. цьвітня 1916. Ч. 6103/пр. прислала тут письмо ось такого змісту:

„В дневнику державних законів оголошено під Ч. 111, розпорядженє цїлого Мінїстерства з 21. цьвітня 1916 що до введеня так званого лїтного часу в роцї 1916.

Щоби заощадити позістаючі до диспозициї для цїлий осьвітленя опалові материяли, буде в австро-угорскій монархиї, в обсаджених нами обшарах Росиї і Балкану, як також в нїмецькій державі і обсаджених нею ворожих обшарах, час в лїтї пересунений о одну годину. Супротив того день 1. мая 1916. розпічне ся дня 30. цьвітня 1916. в вечер о годинї 11. після дотеперішного численя часу, день 30. вересня 1916. скінчить ся по годинї сего припису в годину по півночи.

Зміна ся має на цїли уможливленє рационального вихіснованя денного сьвітла в лїтних місяцях.

О тім повідомляю Всесьвітлїйший Ординаріят наслїдком рескрипту Пана Мінїстра внутрішних справ з 16. цьвітня 1916. Ч. 18374 з просьбою, о як найширше розповсюдненє відомости о сїй змінї поміж людностию тамт. епархії, при помочи оголошень з проповідальниці в поодиноких парохіях, і т. п. щоби охоронити людність від евентуальних шкід, які моглиби повстати для неї наслїдком спізненя термінів в урядах, несьвідомости зміни годин руху зелїзничого, почтового і прочих.

Рівнож схоче Всесьвітлїйший Ординаріят зарядити, щоби находячі ся на вежах церков тамт. епархії годинники, зістали — о скілько можности — вже в ночи з 30. цьвітня на 1. мая в відношеню до уживаного дотепер в даній місцевости часу місцевого або зелїзничого, посунені о одну годину вперед і так позістали аж до кінця вересня.

В сих отже місцях, в яких місцевий час ріжнив ся дотепер від так званого середно-европейского часу, уживаного дотепер на зелїзницях та почтах, позістануть сї ріжниці в відношеню до нового часу зелїзничого зглядно почтового також в лїтї 1916. незмінені.

Головний натиск схоче Всесьвітлїйший Ординаріят положити на се, щоби підчинені парохіяльні уряди через зміну урядових годин або инших термінів, дотепер перестеріганих, не ударемнили успіхів сего зарядженя. За ц. к. Намісника: Ґродзицкий".

Подаючи повисше до відомости Всч. Духовеньства поручає ся до дотичних зарядженъ точно примінити ся і сю справу підчиненим собі вірним основно пояснити.

Від гр. кат. Еп. Ординаріяту.

Перемишль дня 27. цьвітня 1916.

Ч. 28.

Ч. 3241. Жертви на відбудову збурених і спалених в часї війни церквей.

На тутешне візванє з дня 15. жовтня 1915. Ч. 2156. (Ч. V. Вістн. епарх. з 1915. р.) надіслано ту на річ відбудови війною понищених церквей в дальшім тягу:

1. Уряд парохіяльний в Потеличи 40 К., в Девятири 30 К., в Міротинї 79 К. 28 с., в Майданї сїняв. 45 К., в Любели 120 К., в Залужу 40 К., в Улицку 15 К., в Дмитровичах 20 К., в Бикові і Прусах 100 К. і в Вербіжи 30 К.

2. Уряд деканальний Яслиский 79 К. 20 с., Горожаньский 100 К. і Бирчаньский 25 К. Разом з виказаними в Ч. X. Вістника епарх. з 1915. жертвами вплинуло доси 1565 К. 34 с.

Зі згляду на дуже сумну дійсність, яку принесли послїдні справозданя Всч. Урядів деканальних о станї парохії, після котрих в нашій Епархії зістало збурених або спалених 94 церквей і 3 каплиці, так що нинї вже і місця пізнати не можна, де они єще перед війною стояли, а 203 церквей і 12 богосл. каплиць зістали тяжко ушкоджених, зі згляду, що ті церкви в многих місцевостях, особенно в повітах мішаної людности, були одинокими твердинями, які тримали наш нарід при нашім обрядї і народности, і що заходить конечна потреба чим скорше прийти з помочію в загрожених парохіях в будові бодай провізоричної каплиці, єсли не маємо нічого стратити з нашого стану посїданя, Еписк. Консисторія звертаючи увагу П. Т. Духовеньства на поважну ситуацію і хвилю, єще раз горячо взиває до ревного збираня при кождій нагоді добровільних жертв на відбудову війною понищених церквей, позваляє зі скарбои богатших і війною не діткнених

церквей побирати на вспоможенє упавших сестриць одноразові датки і жертви ті з виразним їх призначенєм надсилати впрост до Еп. Консисториї.

Від гр. кат. Еп. Консисторії.

Перемишль дня 26. цьвітня 1916.

Ч. 29.

Ч. 2830. Забезпеченє предметів штуки находячих ся в посїданю церков.

За спонукою „ц. к. Центральної Комісиї для береженя намятників" у Відни мають бути у свій час підняті стараня в цїли відзисканя неправно ворогом в часї війни забраних цїнних предметів штуки.

Крім сего для убезпеченя артистичних предметів старинної церковної штуки на будуче будуть споряджені по всїх церквах Епархії через окремі до сего покликані фахові Комісиї докладні інвентарі таких движимостий.

Сї міри змагаючі до належитого береженя і докладної евіденциї старинних дїл штуки, що находять ся в посїданю церков, точне їх списанє і стислий нагляд над ними належить повитати з великим вдоволенєм, бо они запобіжать утратї або змарнованю многих дорогоцїнностий, а також видвигнуть неодно дїло штуки з укритя і поневірки.

Епископска Консисторія поручає проте всему Всеч. парохіяльному Клирови, щоби згаданим Комісиям в часї їх урядованя ішов вї всїм на руку інформуючи докладно про всї в звязи з сим дїловодством стоячі квестиї, щоби оказав Комісиям всї находячі ся в церквах предмети штуки і так допоміг зі всего готовостию до точного переведеня сеї культурної роботи.

Беручі участь в часї урядованя Комісий відпоручники Епископского Ординарія-ту, що будуть до того поставлені, предложать відтак Епископскій Консисториї точні звіти.

У звязи з сими намірениими зарядженями Властий оголосила Еп. Консисторія рішенє з дня 15. лютого 1916., Ч. 706. (Вістник ч. II.), котрим взивала Всеч. парохіяльні Уряди, щоби доносили у відповідних звітах про утрачені в часї війни церковні движимости артистично-історичної вартости, а крім того щоби предкладали через деканальні Уряди докладні викази всїх згаданих предметів штуки, коли такі в їх церквах находять ся.

В виду сего, що доси не предложили ще деякі Всч. деканальні Уряди тих справоздань, — поручає Еп. Консисторія поновно покликане рішенє як найскорше виконати.

Від гр. кат. Еп. Консисторії.

Перемишль дня 27. цьвітня 1916.

Ч. 30.

Ч. 3318. В справі Богослуженя в наміреню св. Отця Папи Римского.

Правдивого приятеля пізнаємо в бідї каже наша народна приповідка.

Таким правдивим приятелем для цілої людзкости по всї часи був св. Апостольский Римский Престол.

Де ходило о правду, о справедливість, там завсїди підносив свій голос і лїчив рани, які суспільности завдавала людзка злоба.

І в нинїшних сумних, воєнних часах, де то майже всї народи подїлили ся на два ворожі табори, і дишуть до себе страшною ненавистею, де то цїлі стоси трупів покривають боєвища, Намісник Христовий, Папа Римский, безнастанно підносить свій могучий голос і кличе до народів цїлого сьвіта „Мир вам" і в той спосіб хоче привернути їм ті добродїйства, які приносить супокій і взаїмна любов.

І дасть Бог, що голос Сьвятїйшого Отця знайде послух та що вже небавом закінчить ся сей страшний пролив крови.

Тож велика, щира подяка належить ся Сьвятїйшому Отцеви за Єго Вітцївску печаливість около добра цїлого сьвіта. Сю подяку найлїпше окажемо через щиру молитву в Єго наміреню, котрою то молитвою підопремо всї шляхотні Єго заходи около привернення мира.

Кромі сего ми єще специяльно затягнули довг насупротив Їх Сьвятости.

Всїм нам відомо, скілько то витерпів наш нарід і морально і материяльно в часї теперішної страшної війни.

І коли вже здавало ся, що ми марно пропадемо, Бог змилосердив ся над нами, зіслав людей доброї волї, котрі прийшли нам на поміч. До них в першій мірі належить теперішний Сьвятїйшій Отець, який в сих важких хвилях і нас огорнув Своєю Вітцївскою печаливостию і мимо прикрого фінансового положеня Апостольского Престола для наших найбіднїйших жертвував — як знаємо — значнїйший грошевий дар, котрий кромі сего, що злагодить нужду не одної нашої бідної вдови або сироти, ще підносить нас морально в очах других народів.

Вправдї Еп. Ординаріят вже зложив подяку св. Отцеви за сей дар письмом, яке вислав на руки Їх Еміненциї Апостольского Про-Нунция в Відни. Але годить ся ще в особливший спосіб заявити вдячність, любов і привязанє до Єго Сьвятости і до св. Апостольского Престола, годить ся перед цїлим сьвітом зазначити, що ми під тим зглядом нїякому другому народови не уступаємо першеньства.

В виду сего Еп. Ординаріят уважає за відповідне зарядити ось що:

1.) Зараз в перву недїлю по полученю сего письма всї Всч. оо. Душпастирі відправлять торжественну Службу Божу в наміреню св. Отця;

2.) в проповіди голошеній на дотичній Службі Божій коротко і приступно належить представити народови науку о первеньстві Папи Римского в Церкві Христовій, при чім належить згадати за добродїйний вплив сеї інституциї на справи цїлого сьвіта;

3.) в часї богослуженя має відбутись складка на т. зв. „Петрів гріш";

4.) по Службі Божій належить відсьпівати „Тебе Бога хвалим" і удїлити народови благословеня Найсв. Тайнами, по чім внести для Св. Отця трикратне многолїтствіє.

Згадане богослуженє належить наперед заповісти і заохотити нарід, щоби численно приступав до св. Сповіди і св. Причастія в намїреню св. Отця.

5.) В суботу перед самим богослуженєм належить через чверть години звонити.

Від гр. кат. Еписк. Ординаріяту.

Перемишль, дня 29. цьвітня 1916.

Хроніка.

Іменованя.

Ч. 2896. Всеч. о. Комарницкий Михаил, катехит школи виділ. им. Франц Іосифа в Перемишли. — Всеч. о. Мацюрак Стефан, катихит при дївочім лїцею в Перемишли. — Всеч. о. Василькевич Мокій, катихит школи виділ. муж. Франц Іосифа на Гарбарях в Перемишли ім. Совітниками Еп. Консисторії.

Ч. 2946. Всеч. о. Несторович Лев професор религії при ґімназії з україн. язиком викладовим в Перемишли ім. референтом Еп. Консисторії.

Ч. 2897. Всеч. о. Василькевич Мокій, катихит при школах виділ. муж. Франц Іосифа на Гарбарях в Перемишли — получив відличія крилошаньскі.

Ч. 2290. Всеч. о. Малярчик Алексій получив кан. институцію на парохію Ванївка.

Завідательства получили:

Ч. 2290. о. Хрущ Григорій в Избах дек. Мушиньского.
Ч. 2025. о. Марчак Бараньский Омелян в Кунинї дек. Жовківского.
Ч. 2909. о. Малецкий Панталеймон в Летнї дек. Дрогобицкого.
Ч. 2404. о. Коритко Сильвестер в Ветлинї дек. Ярославского.
Ч. 2406. о. Городиский Михаил в Більчи дек. Дрогобицкого.
Ч. 2822. о. Боровец Димитрій в Михалевичах дек. Комарняньского.
Ч. 3117. о. Гнатковский Омелян в Стебнику дек. Дрогобицкого.
Ч. 3180. о. Гумовский Николай в Уличнім дек. Дрогобицкого.
Ч. 3223. о. Колтунюк Іван в Крукеничих дек. Мостиского.

Некрольоґія:

о. Федев Константин парох в Устриках гор. уп. 2/4 1916.
о. Созаньский Владислав парох в Летнї уп. 3/4 1916.
о. Черлюнчакевич Мирон парох в Крукеничах уп. 19/4 1914.

Души їх поручають ся сьвят. молитвам Всч. Клира.

Від гр. кат. Еп. Консисторії.

Перемишль дня 29. цьвітня 1916.

Александер Зубрицкий
Канцлєр.

Кароль Волошиньский
Вікарий капітульний.

Накладом гр. кат. Еп. Консисторії в Перемишли. З друкарнї гр. кат. Капітули в Перемишли.